1. Ako sa volá **písmo,** ktoré sa používalo v staroslovienčine?

_____

2. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slová rozdelené správne.

A) vše-tko, hroz-ba, spŕch-nuť, ka-na-li-zá-cia
B) za-ne-dbať, skrí-knu, bi-lin-gvál-ny, dys-funk-čný
C) ge-o-ló-gi-a, pig-ment, vi-ce-miss, chi-ní-no-vý
D) ne-zľa-vil, u-li-čka, te-trov, o-bčas

3. Vyber možnosť, v ktorej sú **len spisovné** slová.

A) závada, rohlík, vreckovka, nechápe tomu
B) okamžik, skľudniť, ospravedlniť sa, bielizeň
C) lízanka, Češi, salám, chová sa
D) predsedníčka, pečiatka, hrianky, vrátane

4. Nezhodný prívlastok **nahraď** zhodným v gramaticky správnom tvare.

A) Deti pozorovali let motýľa._____

B) Michal veľa čítal o mede včiel._____

5. Akým **slovotvorným postupom** vznikli nasledujúce slová?

Let, nástup, spev _____

6. Ktorá z viet **neobsahuje** časticu?

A) Mám ešte osem eur.
B) Bol zrejme nahnevaný.
C) No dobre, prídem.
D) Cítil sa u nás dobre.

7. Označ možnosť, v ktorej sa všetky podstatné mená **skloňujú** podľa vzoru ulica.

A) výhier, lavicami, opicou, cibúľ
B) z Prievidze, funkciou, kliešte, čerešní
C) dvere, piesní, harpya, duše
D) sestier, fliaš, jahôd, Vianoc

8. V ktorej z možností **nie je** utvorený synonymický rad?

A) stretnutie – schôdzka – rande – míting
B) naraz – súčasne – zároveň – razom
C) plakať – fňukať- bedákať – frkať
D) zmiznúť – zdúchnuť – stratiť sa – hodiť spiatočku

9. Utvor **vzťahové** prídavné mená od uvedených podstatných mien.

A) macocha _____

B) Váh _____

10. V ktorej z možností sa všetky príslovky **dajú** stupňovať?

A) hore, teplo, včera, doma
B) tuho, silne, dnes, láskavo
C) pomaly, odvážne, bystro, hlboko
D) detsky, vysoko, náhle, dole

11. V ktorej z možností majú všetky slovesá **rovnaký vid**?

A) preskočiť, odpadnúť, volať, napísať
B) chváliť, odniesť, veriť, robiť

C) skákať, sadnúť si, ležať, natrieť

D) vybehnúť, prečítať, zatancovať, zaspieva

12. Označ rad, v ktorom sú všetky slová **napísané správne**.

A) dobiela, labirint, mihotá sa, rýdzik, obryňa
B) synagóga, sinka, Severné Írsko, štúrovský pravopis
C) južná Ázia, Mierové Námestie, Biely Potok (obec), lisina
D) gilotína, ulica Janka Kráľa, ryzoto, cynický

13. Vyber vetu s **modálnym** slovesom.

A) Klára by veru vedela o tom rozprávať.
B) Nechoď ešte!
C) Prestaň kričať!
D) Ondrej býval často chorý.

14. Ktorá z možností obsahuje iba **určité** slovesné tvary?

A) volanie, držal sa, spievali by, robiac
B) kráča, voziť, nesený, namaľuje
C) budem pracovať, bol by prišiel, skáče, vraveli sme
D) píšuc, chválili, utretý, nebol by odišiel

15. V ktorej z možností sú **dve** združené pomenovania a **jeden** frazeologizmus?

A) stará kniha, horúca káva, je všetkými masťami mazaný
B) má na to nos, olympijské hry, triedna kniha
C) studená voda, prezident republiky, kúpil niečo za babku
D) má maslo na hlave, píli mi uši, odpadová voda

16. V ktorej z možností sú správne napísané **čiarky?**

A) Janko bol vzorný, pracovitý usilovný žiak.
B) Hviezdoslav, najväčší slovenský básnik, ospevoval krásy prírody.
C) Cestu ktorou prišiel, zavialo.
D) Dáma na obraze ma upútala veľkými, čiernymi očami.

17. V ktorej z možností sú **správne** určené vetné členy nasledujúcej vety?

Deťom niekto ukryl tajnú príručku mladých skautov.

A) priamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, nepriamy predmet, zhodný prívlastok, nepriamy predmet
B) nepriamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, nepriamy predmet, zhodný prívlastok, priamy predmet
C) nepriamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, priamy predmet, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok

18. Ktoré z uvedených tvrdení je **pravdivé?**

A) Hovorový štýl je ústny, verejný, expresívny, využíva mimiku, gestá, uplatňuje sa v spoločenskej komunikácii, na prednáškach a v príhovoroch.

B) K útvarom informačného slohového postupu patrí napr. správa, oznámenie, fejtón, reportáž a pod.

C) Uvedené vety sú jednočlenné rozvité: Prší už od včerajška. Husto snežilo. Minule neprišiel.

D) Grafické členenie textu, tabuľky, grafy, schémy sa využívajú v náučnom štýle.

19. Označ **<u>správnu</u>** možnosť. Slovná figúra založená na opakovaní rovnakých hlások na začiatku slov idúcich za sebou sa nazýva:

A) aliterácia B) epizeuxa C) alegória D) anafora

Ukážka 1

Na Slovensku nie sú zimné pneumatiky povinné. Auto musí byť „prezuté" len v prípade, ak je na ***vozovke súvislá snehová alebo ľadová vrstva.*** *Od* ***15. novembra do 31. marca*** *majú povinné zimné pneumatiky nákladiaky nad 3,5 tony na aspoň jednej z hnacích náprav a autobusy, ktoré musia prezuť všetky kolesá.*

Zimné pneumatiky majú od minulej zimy prísnejšie pravidlá. Môžu byť ojazdené najviac na tri milimetre. Dovtedy bola hranica, po ktorú ste nedostali od polície pokutu, 1,6 milimetra. Nové zimné pneumatiky majú výšku dezénu okolo 9 mm. Pokuta za letné pneumatiky v zime je 60€. Poisťovne navyše odmietajú platiť havárie na zjazdených pneumatikách.

(Zdroj: http://tvnoviny.sk/spravy/radimevam/zimne-pneumatiky-kde-ich-budete-potrebovat-prinasame prehlad.html)

Úlohy k textu:

20. Z textu vyplýva, že auto do 3,5 tony musí byť „prezuté" do zimných pneumatík

a) vždy v zime.

b) vždy od 15.11. do 31.3.

c) iba ak je na vozovke súvislá prikrývka alebo ľadová vrstva.

d) nemusí byť vôbec.

21. Polícia nám udelí pokutu:

a) ak sú zimné pneumatiky zjazdené na 5 mm.

b) ak sú zimné pneumatiky zjazdené na 9 mm.

c) ak sú zimné pneumatiky zjazdené na 1,6 mm.

d) ak sú zimné pneumatiky zjazdené na 3 mm.

22. V ktorej možnosti sa nachádza veta, pre ktorú platí uvedené poradie slovných druhov predložka, podstatné meno, častica, sloveso, prídavné meno, podstatné meno, prídavné meno?

a) Na Slovensku nie sú zimné pneumatiky povinné.

b) Zimné pneumatiky majú od minulej zimy prísnejšie pravidlá.

c) Môžu byť ojazdené najviac na tri milimetre.

d) Poisťovne navyše odmietajú platiť havárie na zjazdených pneumatikách.

23. Uveď skloňovací vzor slova polícia.

_____

24. Koľko zvratných slovies sa nachádza v ukážke 1?

_____

25. Urči slohový postup uplatnený v uvedenom texte.

_____

26. Určte **vzor** zvýraznených slov:

a) **dedkovým** _____ c) **prázdniny** _____

b) **príbuzným** _____ d) **včeľom** _____

Ukážka č. 2

Láska je strašne bohatá,
láska, tá všetko sľúbi.
No ten, kto ľúbil, sklamal sa,
a ten, kto sklamal, ľúbi.
Prach dlhých smutných letných dní
na tmavé lístie sadá,
poznala príliš neskoro,
ako ho mala rada.

27. K akému literárnemu druhu patrí báseň v ukážke2 _____

28. Aký je druh rým v tejto básni? _____

29. Pomenujte **obrazné prostriedky**:

a) smutné letné dni _____ c) ako nazývame podčiarknutú figúru?

b) láska všetko sľúbi _____ .....

30. Utvorte:

a) k slovu bohatá **antonymum** _____

b) k slovu ľúbil **synonymum** _____

c) od príslovky neskoro **druhý** stupeň _____

31. Doplňte pojmy **z literárnej teórie:**

a) Epický žáner , ktorý má krátky rozsah, jednoduchý dej a vystupuje v ňom málo postáv , sa nazýva

.....

b) Krátke epická báseň, ktorá má pochmúrny a zhustený dej, stupňuje sa v nej napätie a končí sa tragicky sa nazýva

.....

c) Krátky epický žáner ľudovej slovesnosti, ktorý je podobný rozprávke, ale na rozdiel od nej má reálny základ a viaže sa k nejakému miestu alebo historickej postave sa volá ....

.....

d) Krátky epický žáner, v ktorom zvieratá a rastliny konajú ako ľudia a v závere má mravné ponaučenie, sa volá _____

e) Rozsiahla básnická skladba, ktorá čerpá námet zo života spoločnosti, epický dej je často prerušovaný opisom duševných stavov hrdinov, opismi prírody a rozsiahlymi úvahami autora. _____

Diktát

V južnej časti Jordánska leží neobyčajný prírodný útvar s najnižšou nadmorskou výškou. Nazýva sa Mŕtve more. Voda je známa svojím obrovským obsahom soli. V jednom litri sa vyskytuje až 300 gramov, čo je asi desaťnásobok obsahu soli v priemernej morskej vode. V tejto hustej koncentrácii okrem niekoľkých nenáročných baktérií vlastne nič neprežije. Brehy sa ligocú dobiela od usadených kryštálov soli. Aby sa ktorísi odvážlivci hodili do vôd mora, vôbec nemusia byť dobrými plavcami, pretože ľudské telo sa do vody neponorí. Miestni obyvatelia získavajú soľ vysušením vody v osobitných nádržiach. V súčasnosti je Mŕtve more atraktívnou turistickou destináciou nielen pre Američanov, Európanov, ale i pre návštevníkov z Číny a Južnej Kórey.